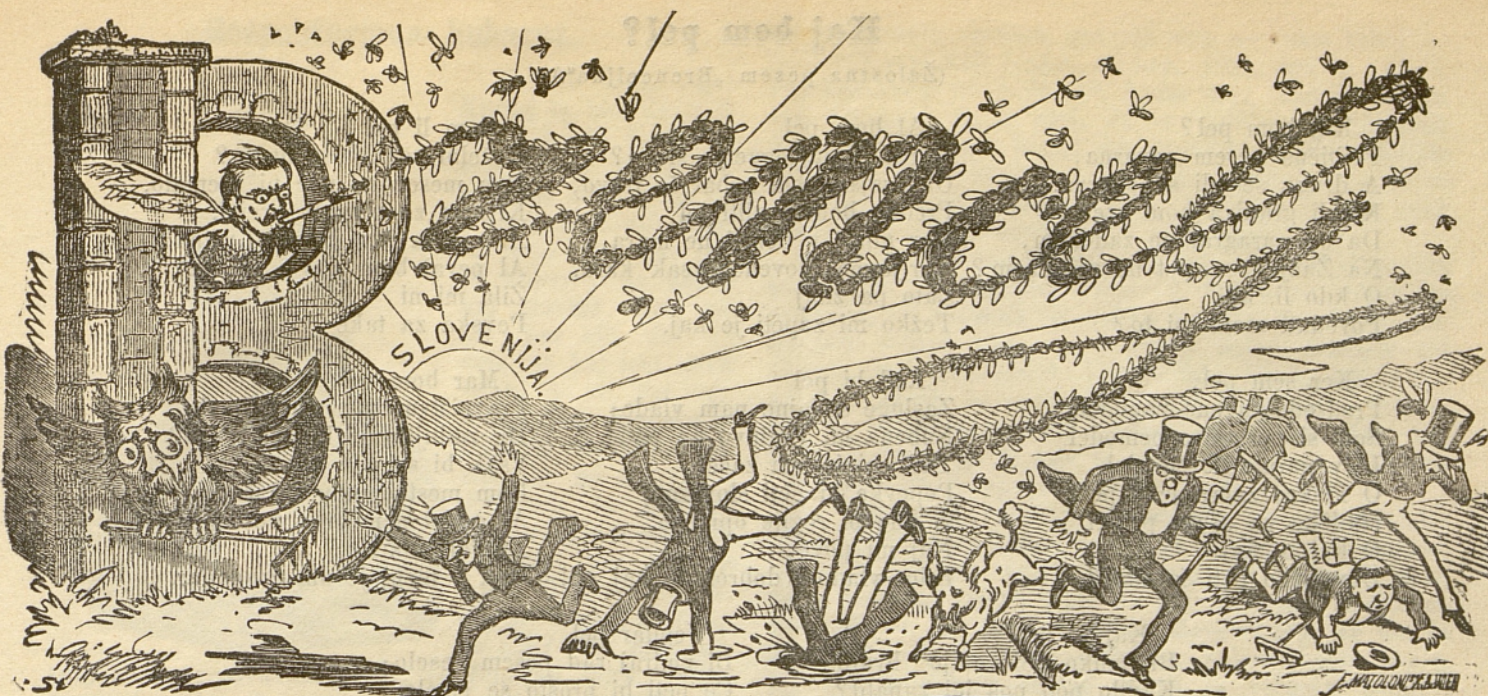

Letnik IV.

v lažnjivi obleki.

Št. 21. in 22.

Izhaja po **dvakrat na mesec** v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Velja **celo leto** 3 gold., **pol leta** 1 gold. 50 kr. in **četrt leta** 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji. Vredništvo in opravništvo (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropju na ulice. Tam se sprejema denar.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Okrožno pismo „Brenceljna“.

Zadnji številki (19. in 20.) ste bili slavni c. k. državni policiji tako všeč, da jih ni privoščila nikomur drugemu timveč vse liste sama kupila in sicer na upanje; plačala jih bo o sv. Nikoli. Iz tega se vidi, kako je „Brencelj“ obrahtan v vladnih krogih; za „Tagblatt“ in „Laibachero“ ter za več drugih listov se še ne zmenijo ne, po „Brenceljnu“ pa so padli, kakor muhe po medu. So bili pa tudi ocvirki v njem, polno Auersperga, Kalteneggerja, Piskra in Valuškovega Matička, kar cela rajda sestavkov jim je klala oči.

Da pa „Brencelj“ ne bo izhajal le za c. kr. policijo in komaj prišedši iz Žabjeka zopet dobil nakaznico za kake mesce puščavnega življenja in samotnega premišljevanja, bo pustil ljudi, zaradi katerih hočejo po vsi sili, da bi jih častil in malikoval, n. pr. Pisker, Auersperg, Kaltenegger, Valuškov Matiček in drugi enacega za držanja, pri miru, dokler so taki časi. Saj so tako le kosti, na katerih ni veliko glodati. Kedar napoči zopet nam vgodnejši čas, takrat bo zopet razprostrl svoje perutnice in raztegnil svoje zelo; ktero bo zdaj rajši brusil, da bo potem bolj ostro.

Dokler so toraj Auerspergi in njihovi privrženci gospodje v Avstriji, se je treba potuhiniti „Brenceljnu“, da mu ne bo zmiraj sedeti na Žabjeku. Naj bodo toraj tisti, kateri so nam za malike postavljeni, kjer hočejo; če greš memo njih, misli si svojo, a pusti jih, kjer so, naj se napenjajo, kolikor hočejo; boljše je, ogniti se jim, kakor prepirati se ž njimi, kajti za njimi je policija.

Po tem sprevidite, da mora „Brencelj“ za zdaj postati bolj krotka žival, ako hoče, da njegovi naročniki dobé še kdaj kako številko v roke. Gospod Ahčin, policijski svetovalec, in c. k. državni pravdnik, njegova najpridnejša, najvestnejša bralca, kupila sta si nove, jako bistre očale, ktere ne prezró ne ene pičice, in kedar jima je list posebno mikaven, jima ni dosti po ena številka, marveč pošljeta po vse, naj veljajo, kolikor hočejo.

Toraj potrpite malo, če ne bo več toliko soli v listu, kolikor bi je radi imeli, bo že bolje, saj bomo tudi mi enkrat prišli na konja, saj Žabjek menda ni zidan samo za nas. Se bodo že še tudi drugi kdej mudili v njem. Vsako ministerstvo je šlo še rakom žvižgat, tudi Auerspergovo bo dobilo svojega krta. Mislim, da že rije.

Za zdaj potuhni se, „Brencelj“!

„Brencelj“ na Žabjeku.

Kaj bom pel?

(Žalostna pesem „Brenceljna“.)

Kaj bom pel?
Politična pesem nevarna,
A druga se zdi suhoparna.
Kje li gradiiva bom vzel,
Da ob paragraf ne zadenem,
Na Žabjek se spet ne zaklenem?
O kdo li, kdo
Povedati more mi to?

Ker sem pel,
Predsedniku eno zagodel,
Sem si perutnice osmodel
In v paragrafe se vjel.
O Piskru zabranjeno peti,
Matička za ušesa prijeti.
O kaj li, kaj
Dovoljeno peti še zdaj?

Kaj bi pel?
Bi banko „Slovenijo“ hvalil?
Kadilo pod nos jej zapalil?
Nihče ne bo me najel.
Al peval bom mar narodnjakom,
Ki jezik jim zvežeš s stotakom?
Nikdar, nikdar,
So stvari domači na kvar.

Al bom pel
Morda Kalteneggerju slavo?
Oh! rajši grem zobat še travo,
Predno bom hvaliti jel,
Kar nihče v deželi ne mara,
Kar javno Slovenec vsak kara.
Zato pa zdaj
Težko mi zapeti je kaj.

Rad bi pel
Zasluge sedajne nam vlade;
Nobena mi v glavo ne pade.
Tudi ministrom začel
Popevke bi peti slovesne,
A bile bi reglje opresne.
Naj mi pové,
Kdor vladnih dobrot mi kaj vé!

Vendar pel
Bi zmiraj rad pesem veselo;
Če peti bi prosto se smelo,
Struno bi drugo napél.
Dok vlada se ta ne podere,
Bom vedno le pel „miserere“.
Le to bom pel,
Pri koncu od konca začel.

Bom li pel
Deželni sodnji še hvalo?
Dva mesca mi pač ni premalo,
Ki sem za psa ju prejel.
Al morda bom hvalil Lušina?
Al peval bom slavo Ahčina?
Žila mi ni
Pevska za take ljudi.

Mar bom pel,
Pravništvu državnemu hvalo,
Da zadnjič me konfiskovalo?
Vsak bi se pač mi zavzel.
Bom mestnemu peval županu?
Al godel nemčurju meščanu?
Nikdár, nikdár,
Dok v meni je um gospodar.

Pismo iz Olimpa.

Dragi „Brencelj“!

Po Tebi so jeli mahati, kakor nekđaj Prusi po Francozu ali pa še bolje, kakor Don Quixote — pa ne tisti della Blatnavas — po mlinskih vetrnicah. Menda mislijo, da imaj h..... v sebi, kterege ti hočejo izgnati, za to te tako gonijo. Nisi še v prvih dveh mesecev odsedel, ktera Ti je naklonila sodnijska in porotnikov blagovoljnost in radodarnost, in že so Te zopet dali pod paragrafe. Boš vsaj zdaj vse pse pri miru pustil.

Mi smo tukaj prav veseli, da nismo več na zemlji, kajti pohlevnosti, ktero tirja od vas pisateljev zdajna vlada in policija, se mi nismo učili, toraj bi morali iz novega začeti prav z abc ovčje ponižnosti. Tudi za zdajno vašo svobodo nismo vstvarjeni, ker smo imeli jezike za možko in prosto besedo, peresa pa za krepko brambo in boj zoper svoje nasprotnike. Čemu bi nam bilo zdaj to? Za Žabjek.

Preširen je svojo sodbo, ktero je nekđaj izrekel o nekterih slovenskih pesnikih, z ozirom na zdajne razmere in Auerspergovo „liberalno“ dôbo, zdaj tako-le premenil:

Kdor zdaj na Žabjek rad ne gre,
Naj vreme hval' al toži.
In pevec naj, ak prost bit' če,
Od letnih časov kroži.

To je dober svét, zdaj zlatega denarja vreden. Po časnikih pišite namestu političnih uvodnih člankov kake pravlice za otroke, namestu ogleda po političnem obnebu — kako rase žito, koliko je snega padlo, dopisi naj se sučejo namestu krog političnih dogodeb, krog navadnih stvari, n. pr. kdaj gredo v tej ali oni vasi kokoši na gredi, kdaj navadno jame petelin peti itd.,

namestu da bi grajali postopanje tega ali onega paša, deželnega predsednika, glavarja, kacega šolskega nadzornika ali celo vlade — kar Bog ne daj! — krhajte svoja peresa nad tem, kaj je Neža Špeli povedala, kaj je na to Urša rekla in kaj Jera o tem misli. Če ti kak uradnik ne bo hotel sprejeti slovenskega dopisa, teči domu ali k doktorju, prinesi mu nemškega in prosi ga odpuščanja; da bi pa potem to kot predrznost v kadem časniku razglasil, Bog ne daj!

Če ima kdo pevsko žilo, poje naj o vrabcih, kebirih, metuljih, žabah, krotah — toda ne o pasjih, — o kadem gnojnem kupu in sploh enakih stvareh, ktere morejo zbuditi poetične misli. Zabavljajte, pa le tako, da ne bo nihče slišal, in molite fige, pa le v žepu, da jih nihče ne vidi, in če se hočeš pošaliti, izberi si za predmet kacega Slovenca, za kterege vlada in c. kr. državni pravdnik ne vesta.

Na ta način bo mogoče liste varovati konfiskacije in njihove vrednike Žabjeka.

Želeč Ti veliko veselja o sv. Miklavžu sem
Ves Tvoj

Miroslav.

Glej Črneta!

Res bi rad zgruntal, zakaj Črne še v goriškem deželnem zboru sedi? Nas goriških Slovencev ne zastopa, to že ve, ali morda Lahone? Ga niso volili in po sili jim mandata ni vzel. Toraj je le dvojno mogoče: Ali sedi za kazen in da ga hodijo ljudje gledat, kakor obsojenega (ker je res po Slovencih že davno obsojen), ali pa mu je za tistih 5 gld., ktere si vsak dan prisedi. Ga bom moral naravnost prašati, da bom vedel, čemu je v zboru.

Goričan.

Rešpehtarjova kuharica.

To so slab cajt! Komej bi blo, de b' si človk kupil forlegšlošele, de b' ž njim si zaklenil usta al saj jezik kam perklenil. Včasih smo me, kar nas je kuhare, še smele kej plavšat, zdaj pa nič, kar nič. Jest ne vem, za kaj ima človk jezik! Se ve, tist cajt, k' je Bog človeka z jezikam vstvaril, ni mislil, de bo enkrat ta Ajerspek ta gnavten ministront in njegov anfervontar per nas ta gavpt iblajtar. — Oh, sej me mende nobeden ne sliš? Od zdej na-

prej bom perpovdvala samo, po čem so jajca, piške, kapun in grincanj na plac, de me spet ne kumfescerajo, kakor zadnjič.

Oh, dekleta, bežimo, gospod Ahčin in stotsanbolt gresta! Jest nisem nič rekla, prov nič, de veste.

Skakalnica za gosp. Ahčina,

policijskega svetovalca

in moža, ki „Brenceljna“ zastonj bere in stika po njem, če bi bilo kje kaj konfiskovanja vrednega.

ve	ten	pre	ka,	za	ger	v	tem
ti!	tič	ga	eg	cej	po	svo	ja,
Kal	lji	ti	me,	ce	ste	naj	teh
Ma	kro	ko	bo	sti	hta	Pi	je
za	ga,	vza	lu	ki	že	ver	Vas
vi	ga	Če	Au	šli	Ri	svet	skra
sper	raz	ško	ster	Va	ke	pa,	stah
ve	je	er	kaj	pri	na	in	ni

Ker so pa že gosp. Ahčin v letih in bi si vtegnili pri tej skakalnici polomiti si noge, mu podamo na drugem kraju berglje, da bo laglje skakal; naj si jih le poišče.

„Brenceljnové“ sanje.

Žabjek je strašno krasen grad, v njem prebiva veliko ljudi, nekteri imajo svoje sobe, drugih pa je po več skup v eni. Vsak je popolnoma prost, sme iti, kamor gre njegov nos, le kjer se nos ob zid zadene, tam je meja za-nj. Tudi obiskujejo ga lahko — bolhe, kak vrabec na vrtu, pajki, muhe, podgane in druge

krotke domače živalice, govoriti sme — sam seboj — kolikor hoče, tudi misliti se sme, jesti, piti in spati. Posebno prost je pa človek, kedar spi. Takrat se mu sme sanjati, da je všel, da se sprehaja po krasnih krajih, da je knez, bogat, da je pečenko, pije najboljšo vino, itd. Glede sanj je tukaj taka prostost, da še ni bil nihče kaznovan zavoljo njih, v sanjah te sme vsak obiskati, v sanjah zgubi ključ svojo moč.

Se bo kdo toraj čudil, če tudi „Brencelj“ porabi prostost in ima različne sanje, v katerih ga obiskujejo prijatelji, — v katerih mu pošlje nekdo že zdavno obljubljeni sodček vina, — v katerih sedi v čitalnici pri okrogli mizi pri postrežbi kletare tako hitrih, kakor angelci, v katerih se sprehaja prost pod milim nebom, kjer se tudi drugam vidi, kakor „na Grad“. Da, kaj bi bil Žabjek, če bi bile še sanje po tistem železnem „hišnem redu“ prepovedane! Čuda, da niso!

Čujte toraj, kaj se mu je sanjalo, ko je nekda, ležanja in sedenja že truden, za varnim ključem mirno zaspal.

Frčal je po mestu. Kar zagleda velikega nemčurja s seženj visoko pinjo na glavi. Ta mož je strašno hud nemčur, kar je le količkaj slovenskega, se mu že od daleč mrzi in studi; usta ima polna pruske hvale, „Wacht am Rhein“ mu je juturna in večerna molitev. Če bi mogel, davno bi bil že vse Slovence s kožo in kocinami pojedel, to mu je videti že v očesu, kedar pade na Slovence.

„Brencelj“ ima take ljudi strašno rad, toraj se mu vsede na pinjo in ga tako spremlja. Pot gre proti „Slonu“. Tje prišedši migne gospod tam stoječemu vozniku.

„Kaj želite, gospod?“ vpraša voznik, pristopivši.

„Me boš peljal v Šiško“, reče gospod, se ve da, nemški, kajti slovenske besede ne spregovori za noben denar, da-si govori svoj materni jezik mnogo gladkeje od tujega mu nemškega.

„Žal mi je, gospod“, odgovori voznik, da Vas ne morem peljati. Glejte, voz je iz slovenskega blaga narejen, konj je kupljen na Slovenskem, piča mu raste na slovenski zemlji, tudi bi ne bilo ljubo Vam, ki ste le za prusko reč vneti, če bi Vas peljal slovensk voznik, bi Vam utegnilo slabo prititi, jaz Vam pa nočem škodovati.“

„Če me ti nočeš peljati, me bo pa drug“, godrnja gospod in se obrne k drugemu. A pri tem dobi ravno tak odgovor, tako pri vsih drugih, toraj se zabavlja peš v Šiško. „Brenceljnu“ se smeje srce, gospod pa vso pot gode.

V Šiški se zavije v gostilnico. „Polič vina“, ukaže zopet nemški in se vsede k mizi. Toda krčmar pristopi ponižno, pozdravi s kapico in reče:

Žal mi je, gospod, da Vam ne morem, — ne smem postreči. Glejte, moje vino je rastlo na slovenski zemlji, v kuhinji in jedilni shrambi nimam ne ene reči, ki bi bila zrastle na Pruskem, tudi miza, za katero ste se vsedli, je iz slovenskega lesa, po slovenskih rokah narejena, stoji na slovenski zemlji. Ker vem, kako se Vam gnjusi vse, kar je slovenskega, ne mogel bi dati odgovora, če bi bil jaz kriv, da bi Vam kaj škodovalo. Toraj bom ponižno prosil —

Pri teh besedah mu z vljudno prijaznostjo pokaže vrata.

„K Vam me ne bo več, Vi zarobljenec Vi“, se grozi gospod in gre v drugo gostilnico, kjer se mu pa nič bolje ne godi. Srdi že skoro bolan se vrne z „Brenceljnom“ na pinji nazaj proti Ljubljani in zavije v Kozlerjevo pivnico.

„Vrček piva“, veli, se ve da, nemški, se vsede ves spehan k mizi in položi pinjo z „Brenceljnom“

vred na stol tik sebe. Toda natakar, mesto da bi tekkel po pivo, se ponižno prikloni in reče:

„Ne zamerite, gospod, mi imamo pivo le iz slovenskega ječmena, iz pruskega je nimamo, toraj bi Vam vtegnila škodovati. Ne upam si Vam je prinesiti.“

Zdaj gospod ne reče nič, timveč zgrabi pinjo in jo zvrne na glavo ter sopiha kakor hlapon nazaj v Ljubljano.

Pride do tabačnice. „Smodke“, zareži skozi oknice, ktere ga mu je prodajalka na pol odprla.

„Obžalujem, gospod“, pravi deklica, „pruskih nimam nič, druga bi Vam pa ne teknila —“

„Tak mi dajte vsaj ognja“, reži gospod in izleče iz žepa še precej dolg čik.

„Mi je jako žal! Klinčki so iz slovenskega lesa —“

„In ti menda tudi“, se zadere gospod in hiti kakor vihar naravnost domu. Tam se vsede jezen in vrže klobuk z „Brenceljom“ vred v kot. Pride žena s pismom v roki.

„Ti, mož“, ga nagovori, „to-le je poslal gospodar. Na, beri!“

Gospod hitro odpre pismo in bere strmečega pogleda:

„Blagorodni gospod! Ne zamerite, da Vam naznamim, da si prihodnje četrtletje poiščete drugega stanovanja, kajti moja hiša je sezidana iz slovenskega kamnja —“

Dalje gospod ne bere, jezen škriplje z zobmi in vrže pismo zmečkano pod mizo. Žena ga gleda debelo.

„Kaj bomo kosili?“ zarohni nad tresočo se revico?

„Oh, ti moram še vse povedati“, pravi žena, „Misli si, kaj se mi je primerilo, ko sem šla danes s kuharico na trg za kosilo kupovat. Kaj tacega bi se ne bi mogla misliti.“

„Je bilo drago, ne?“ prasha mož, malo radoveden.

„Kaj samo drago! Tega se že človek navadi. A poslušaj me! Prideva s kršenico do kmečke ženske, ki ima v jerbasu jajca na prodaj. Po čem so jajca? jo vprašam. Po trije za groš, mi odgovori. Daj mi jih za štiri groše, rečem jaz. — Pa premisli, kak odgovor dobim na to! — Ne zamerite, gospa, pravi ženska, jajca je znesla kokoš, ki je zležena v slovenskem gnezdu, ktera zoblje slovensko pičo, toraj bi Vam utegnila škodovati. Tega pa jaz nočem, raj Vam ne dam jajc.“

„Tako mi je šlo pri vsih drugih. Ej, sem si mislila, bomo pa danes potrpeli, jutri jih bom že dobila. — Prideva z deklo do Krakovčanke, ki zelenjavo za prikuho prodaja. Jaz si naberem nekaj lepše v cajnico, a misli si predrznost babe! Vso mi nazaj v svoj jerbas pobere in reče: Gospa, ta zelenjava zrastle je na slovenskem gnoju, na slovenskih njivah; pruske bi Vam rada dala, pa je nimam, slovenska bi Vam pa vtegnila v želodec obležati, in Vaše bolezní potem bi bila jaz kriva, kar mi pa vest ne pripusti. Ne zamerite, kedar bom imela kaj pruskega, Vam bom poslala v hišo.“

„Ni mogoče“, zarohni gospod, „ali nisi šla na rotovž tožiti?“

„Sem šla“, pravi žena, „pa tam so mi rekli, da nimajo pruskega tržnega komisarja. —“

„Pripoveduj dalje“, veli gospod, jeze ves višnje.

„Grem k mesarju“, pripoveduje žena dalje, „pa čudi se! tudi ta mi pove, da ni ne enega pruskega živinčeta zaklal, mesa od slovenske živine si mi pa ne upa dati, ker bi si gospod lahko želodec pokvaril in bi potem njegova mesnica v slabo ime prišla, češ da prodaja nemara meso crknjene živine. Še prešičevega mesa mi ni hotel dati, izgovarjaje se, da kolje le kranjske in hrvaške prešiče, pruskih ne. Pristavil je še, da

mi bo že naznanil, kedar bo dobil kako živino iz Pruskega, do tje pa si mi res ne upa več dajati mesa, naj se toraj drugam obrnem. Prav tako se mi je godilo pri vsih družih mesarjih in tako sem prišla brez mesa domu.“

„A, a, to je odveč“, divja gospod, „kaj pa z ribami? Jih danes ni bilo? Saj je petek?“

„Pač, bilo jih je dosti, pa vsak ribič je rekel, da jih je vjel v slovenskih vodah in si jih meni ne upa prodati. Nekdo je imel zajca na prodaj, a tudi ta mi reče, da ga je vstrelil v slovenskem gozdu; ako hočemo zajce jesti, naj počakamo, da jih bo kdo iz „rajha“ sem na prodaj prinesel, ker bi nam slovenski lahko škodovali. — Tako je šlo dalje, za karkoli sem prašala, vse je bilo slovensko, ne vem, ali so ljudje tu znoreli kali?“

„I, kaj bomo pa vendar jedli danes?“ vpraša gospod, jeze ves raz sebe.

„Nič“, pravi žena, „ker nisem prav nič dobila. Se drv, ki so nam včeraj pošle, nisem mogla kupiti. Bilo jih je polni trg, a vsak je rekel, da so po slovenskih rokah naklana iz slovenskih deblov, ki rastejo na slovenski zemlji, da bi toraj za Pruse ne bile za rabo.“

V tem hipu stopi kuharica, ob enem dekla, v sobo.

„Ne zamerite, gospod“, začne odločno, „danes čez štirinajst dni grem proč, poiščite si drugo. Jaz sem rojena na slovenski zemlji, na tej zemlji sem zrastle —“

„In tele postala!“ se zadere gospod. „Le pojdi le, če hočeš ta hip. Da bi vrag vse pobral!“

Komaj odide dekla, se prijoka starejši deček iz šole.

„No, kaj ti je, srček moj?“ ga vpraša mati ter ga boža; „ali te je kdo vdaril?“

„O ne!“ se kremži dete. „V šoli so vsi dečki vstali in šli iz šole, rekoč, da so slovenski otroci, toraj meni gotovo trn v peti.“

„Pa kaj nisi učitelju tega zasramovanja potožil?“ prasha oče že skoro brez sape.

„Pač, sem“, odgovori deček, „pa učitelj mi je rekel, da je boljši, da grem v kako prusko šolo, ker se v slovenski nič ne uči, bi bilo toraj škoda za denar, ktere ga bi stariši skoz okno metali.“

Očetu leži že psotka na jeziku, pa v tem hipu vstopita dva fanta.

„Gospod čevljarski mojster se puste priporočiti“, prične prvi, „pa ker nimajo ne pruskega usnja, ne delalcev —“

„Drugo že vem, le pojdi!“ se reži gospod. „Kaj pa ti? Čegav si ti?“ se obrne k drugemu dečku.

„Gospod krojaški mojster“, poroča deček, „se priporoče, pa da nimajo ne nitke pruskega —“

Dalje deček ne pride z besedo, gospod ga zgrabi za vrat in vrže po stopnicah doli, potem zgrabi pinjo, na kateri „Brencelj“ še zmiraj mirno sedi, in se poda na ulice novega stanovanja iskat. Vidi mnogo listov nabitih, a povsod je opazka, da bi se kakemu Prusaku ne oddalo stanovanje, ker se hišni gospodar boji, da bi mu prehitro v njem, ker je iz slovenskega materijala zidano, ne zbolel ali da bi se mu kaj drugega ne pripetilo.

Ko čez uro domu pride, pravi ženi:

„Pripravi se za pot. Jutri gremo iz te proklete dežele!“

„Dobro! Izvrstno! Bog z Vami!“ zakriči „Brencelj“ in — — — se zbudi v postelji na Žabjeku, in vidi, da se mu je ta lepa dogodka le sanjala.

Če bi bila resnična, stavim, da so v enem tednu vsi Prusaki in zagrizeni nemčurji unkraj slovenskih mej.

Album

deželnemu zboru kranjskemu.

1. Mein Name sagt Allen,
Dass ich abgefallen
Von den Nationalen,
Die mir nicht gefallen.	13. Trdne korenine
Matija s Planine;
Besede ne zine,
A z desno kvišk' šine.	25. Hier ich raste,
Stuhl belaste,
Manchmal faste,
Für die Kaste.
2. Ministerhut
Und blaues Blut
Thut jenem gut,
Der 's haben thut.	14. Osoda te mila
Je oblagodarila;
Nemčurska te sila
Ne bo pridobila.	26. Hier ich stiere
In Papiere,
Nie parlire,
Links votire.
3. Plemenitaš,
A naš pajdaš;
Satiro imaš,
Pod nos njim daš.	15. Pive moje vir
Vsakemu na zbir;
Če tu pa prepir,
Na desni sem zmir.	27. Jaz se k starim
Rad ne parim,
Prosto šarim,
Z mladmi vdarim.
4. Aus dem Gesicht
Dir wenig spricht!
Ein Kirchenlicht
Bist du wohl nicht!	16. Star sem, bel,
Še vesel,
Bi zapel,
Če bi — smel.	28. Du scheinst ein Mann,
Der etwas kann:
Wie so, sag' an,
Bist du links dann?
5. Počasi; mirno kri,
Saj vas še ne gori!
Mladost naj dozori,
Potem naj govori.	17. Kmečk sem ljud,
Na davke hud;
Včasih tud'
Me seja vtrud!	29. Se, Freund, mit zwei pe,
O Jemine, weh!
Wie kommen denn Se
In den Landtag, he?
6. Mene pika
Mlada klika,
Kaj me mika
Nje kritika?	18. Ribenški bas!
Es ist kein Spass,
Wenn ich euch fass',
Ich lehr' euch was.	30. Jaz sem pa V. C.,
Poznate me že;
Železnica le
Po glavi mi gre.
7. Kam grablje li
Proklete ti
Obesil si,
Da tu jih ni?	19. Aus Disciplin
Ich Linker bin,
Ist kein Gewinn
In meinem Sinn.	31. Sem računar,
Mi za denar
Je prvo mar,
Sem „mlad“ al „star“.
8. Si hrabrijan,
Naródu vdan,
A vsaki dan
Zvečer — zaspan,	20. Dass ich hier sitz'
Im Grundbesitz,
Und tapfer schwitz',
Ist schlechter Witz.	32. Je v zbor poslan,
Da narod bran';
Bolj ko Slavjan, —
Katoličan.
9. Narodnjak
In prvak,
Pravi vsak,
Sem gorák.	21. Vse, kar je mladó,
Me črti strašno;
Al morem zató,
Da tak' je prišlo?	33. Bist ein Kleiner,
Kein „Gemeiner“,
Doch ein feiner
Auch so einer.
10. Majhen kvas,
Vendar včas'
Dam kak glas
S sebe jaz.	22. Za narod goreč,
Za pravo boreč,
A vendar želeč
Imeti kaj več.	34. Glava bela
Je trpela:
Dosti dela
Že imela.
11. Jaz sem čvrst možak,
Ne premakne vsak
Na levi me tlak,
Sem mu pretežák.	23. Te ljudstvo bi mlado
Odstavilo rado;
A vendar pred vlado
Obdržal si brado,	35. Gemeindarca naša
Zabeljena kaša;
Kar ona prinaša,
Je dobra nam paša.
12. Bin mit Fassung
Für Verfassung
Und für Fassung
Reicher Fassung	24. Kar predlagam
Al razlagam,
Prej prevagam;
Tak jaz zmagam.	36. Kar si oženjen
In „poslovenjen“,
Dosti manj cenjen;
Jezik ti zvenjen.

Stara prestrojena pesem.

So oče mi rekli:
„Le brenčaj, moj sin!
Kvartir bo preskrbel
Ti oče Lušin“.

Izgledna država.

Pred kakimi 200 leti — bolj natančnega časa ne vemo — bila je doli za Turškem nekje dežela, v kateri so vladarji z ljudstvom eksperimentirali, t. j. poskušali, kaka vlada bi bila najboljša za narode in kako bi vse vteknilo pod klobuk. Zdravniki na ta način poskušajo včasih moč strupov na mačkah, zajčkah, pesih itd.

V tej državi so se vrstili ministri, kakor n. pr. pri nas vojaške straže pred stanovanjem kacega generala. Vsak minister je našel kak nov način vladanja in ga je poskušal, a nobenemu ni šlo, kakor bi bil rad imel, vsakemu se je na zadnje vse spekedrilo.

Pride na krmilo Hasan Beg, mož stare krvi in paša s sedmerimi konjskimi repi; pri nas so namestu konjskih repov zvezdice za vratom. Ta mož je bil posebno prebrisan in našel je čisto nov način vladanja. Nekega dne se oznani po vsej deželi strmečemu ljudstvu sledeči

Ukaz.

Nobeden mojih prednikov ni mogel napraviti narodov, da bi bili vse po eni melodiji plesali. Jaz sem preiskaval vzroke in našel jih v tem, da ima vsako pleme svoje čevlje, da so ti čevlji različni v velikosti, meri in podobi. Zato ukažem: Odslej se imajo delati vsi čevlji po enem kopitu in sicer po tistem, kterega bom jaz odločil. Za one, ki bi hodili bosi ali nosili čevlje, ki niso po tem kopitu narejeni, so odločene primerne kazni. Ob enem se ostro ukazuje, da mora biti v tej deželi vsak vesel in zadovoljin. Kdor bi ne bil, se bo po postavi k temu prisilil. — Hasan Beg, prvi paša vsih vernih. —

Vtisk tega ukaza na ljudstvo se ne da popisati. Res so se nastavili povsod Hasan-Begovi čevljarji, kateri so vsakemu po enem kopitu čevlje delali. Kaj pa je bil nasledek? Ti čevlji bili so tim predolgi, onim prekratki, tim preširoki, onim preozki, le malo jih je bilo, katerim so bili prav. Vsled tega jelo je več ko dve tretjini prebivalcev godrnjati, prav malo je bilo zadovoljnih in veselih.

To poroče čevljarji Hasan Begu. A mestu da bi iskal vzroka nezadovoljnosti in godrnjanja v svojem ukazu, ter ga preklical, mislil je, da so prebivalci trmasti in se nočejo ravnati po njegovem ukazu. Toraj zapove svojim čevljarjem ostreje postopati proti nezadovoljnim, ter jih prisiliti, da bodo veseli in njega radi imeli. Ko se ta ostra zapoved po deželi zvê, jelo je ljudstvo še bolj godrnjati in poslalo je deputacijo zaupnih mož — do Hasan Bega, da bi mu nespametnost takega ukaza očitali ter povedali, kako ljudstvo na vse kraje tišči, in prositi, da bi ta brezpametni ukaz preklical. Toda Hasan Beg verjame več svojim privržencem, kakor tem ljudskim zaupnim možem; ostro postopanje se začne, a vse to doseže le nasprotni namen. Vsa sila ne pomaga nič, čim veči je, tim bolj godrnjajo ljudje, če tudi bolj na tihem, ker jim je javno godrnjati prepovedano. Hasan-Bega srd raste. „Da bi si ne mogel pridobiti ljubezni, hvale in zadovoljnosti z mojim ukazom, to bi bilo res čudno!

Saj imam moč v roki, bom še huje pritiskal“. — In pritiskal je z vso silo.

Tudi do ušes kalifa pride godrnjanje ljudstva, pokliče toraj Hasan Bega k sebi, da bi dal račun od svojega vladanja.

Hasan Beg obledi. „Gospodar moj“, prične strahopazljivo, „moram pripoznati, da se nisem mogel prikupiti ljudstvu, dasiravno sem ga pritiskal z vso silo“.

„Brezumen hlapec“, se grozi nevoljen kalif, „kako boš s silo prikupil se ljudem? Čim bolj stiskaš človeka, tim veči srd ima do tebe. K pokoršini ga znaš prisiliti, a da bi te spoštoval ali celo ljubil, nikakor ne. Poberi se mi, brezumni hlapec, in prejmi kazen, katero ti bom odločil!“

Hasan Beg, kratko prej še vsegamogočen, odlazi tiho in se obesi na svilnato vrstico, katero mu je kalif poslal.

Tako je vzel konec mogočni Hasan Beg, kateri si je hotel pridobiti s silo spoštovanje in ljubezen narodov.

Kalif je potem sam vzel vajeti v roke in vladal milo in kmalu je imel v svojem kraljestvu le srečne in zadovoljne ljudi. Tudi privržence Hasan Bega je za sluzeno kaznoval.

To se je godilo pred 2000 leti za Turškem nekje.

Krišpin Krišpovič.

Kajti če se je človek kaj učil na šolskih klopih in to, kar si je v jezikoslovji in kolikor toliko tudi v zgodovini tim slovanskih, čim drugih narodov vednosti pridobil z lastno, ne tistega c. kr. državnega pravdnika pridnostjo, in po tem takim, ko si mora kruh služiti s prodajo izdelkov svojih, ne tistih c. kr. državnega pravdnika možganov, pride tista slavna c. kr. policija in konfiscira „Brenčeljna“ meni nič, tebi nič za mojih jezikoslovskih podukov voljo do tistih, ki niso policaji, — potem, naj se stavim na kakoršno-koli stališče, previdim, da moje jezikoslovne, kakor tudi zgodovinske opazovanjke niso za c. kr. državno policijsko stražnico.

Nego ta policija bi bolj storila, ako bi na to gledala, da dobimo kmalu drugo ministerstvo, kakor pa da konfiscira „Brenčeljna“ in meni prepoveduje jezikoslovno predavanje, kar pa vendar nikakor in nikoli ne brani, da si „Brenčeljna“ vsak kdorkoli in kedarkoli hoče, naroči.

Francoska hvaležnost.

Ko je francoski minister nauka slišal o Valuškovega Matija predlogu v štajarskem deželnem zboru: da bi se francoski jezik vpeljal v naše realke kot obligaten predmet, — je precej ukazal, da se mora po vsih francoskih šolah vpeljati kot obligaten predmet tisti znameniti „kuheltajč“, kterega se naši slovenski otroci po nemški vstrojenih realkah nauče. Francoz je galanten.

Rister in njegov pes.

Nekdo sreča Ristra in ga vpraša, zakaj so nekteri na njegovega psa hudi.

„Zato“, odgovori Rister, „ker noče biti Slovenec.“

„O prav ima“, pravi na to prašalec, „naj le bo nemškutar, le!“

Vprašanje in odgovor.

Vprašanje. Zakaj se živali nikdar ne smejejo?

Odgovor. Zato, ker ne znajo brati. Kajti če bi brale klobasanje marsikakega poslanca v državnem ali drugem zboru, bi se gotovo jele smejeti.

Vitez Kaltenegger,

deželni glavar kranjski,

kako stoji popolnoma oborožen, pred ustavo na straži.

Čudno!

Sliši se, da bodo nekteri kaplani zaradi političnih agitacij prestavljeni. Kako neki, da se nič ne sliši, tega od c. k. okrajnih glavarjev, predstojnikov in sodnikov? Če grof Auersperg ne vé imen, naj se pri nas oglasi, mi mu jih bomo povedali. Začno se z Auerspergom in nehajo z Wurzbachom radoljškim. Vmes pa jih je veliko, veliko.

Na cesti.

A. Piskru so bile to noč knjige vkradene.

B. Kake baže so bile?

A. Tiste, po katerih se je učil.

B. A, pojdi, pojdi! Ta je bosa, kdo bo tiste bukve kradel, po katerih se je Pisker učil!

Berglje za gosp. Ahčina,

policijskega svetovalca,
da si pri skakalnici ne bo noge polomil.

14	27	54	41	16	29	4	43
53	40	15	28	55	42	17	30
26	13	56	59	62	3	44	5
39	52	61	2	57	64	31	18
12	25	58	35	60	63	6	45
51	38	1	22	9	48	19	32
24	11	36	49	34	21	46	7
37	50	23	10	47	8	33	20

Gosp. Ahčin! S temi bergljami skakajte od linice do linice in pobirajte zloge, tako, kakor ste nekdanj, ko ste bili „šolarček“ za vodo „šolo“ igrali. Dober uspeh!

Uganjka.

Kdo je bil živ pri svojem pogrebu nazoč?

Odgovor. Mulej in Obreza na Vrhniki, ko so bile občinske volitve.

Kravsovcem in takim, ki hočejo biti.

Vi ste še hujši od policije! Ta pobere liste nepripognjene in brez poštnih mark, Vi pa si jih daste po pošti na dom prinesiti in plačate toliko, kolikor policija, namreč plačaš en čuk, pa greš, kakor Čič pravi. Menite, da je „Brencelj“ Rotšild? Okoli 1000 gld. tiči še za letos po žepih njegovih prejemnikov in le tje pa sem prileti kaka „francka“ po pošti. Vi ste mu še manj prijazni, kakor deželna sodnija; zaradi Vas bi lahko na cesti zmrznil ali glada poginil, deželna sodnija mu da vsaj stanovanje in ričeta, čeravno oboje borno. Menite, da je prijetno v luknji sedeti in slišati, da se vi zanj nič ne zmenite? Za-se „Brencelj“ ne bo brenčal, ga ne veseli, tudi se zaradi samega sebe ne bo dajal zapirati, to ga še manj veseli. Ali res zasluži, da ga tako v nemar puščate? Povedite vsaj, doklej mu ne mislite poslati krvavo zasluženih soldov? Ali Vas bo moral v listu oklicati z imenom? Ali bo borne solde moral Vam s pomočjo sodnije iz menda zašitih žepov vleči? Z „Brenceljnom“ nima nihče usmiljenja, ne boste mu toraj zamérili, da je tudi on že to blago čutje sčasoma popolnoma zgubil. Žakelj prenapolnjen počí. — To velja vsim tistim, kateri so bili že po dopisih (listnicah) opominjevani.

„Brencelj“.

Volitve slov. Matice.

Matica. Moj Bog, kaj bo to? Jaz sem jih zbrala pod svojim krilom, da bi zložno pisali za narod. Zdaj so pa obrnili svoje peresa drug proti drugemu. In kako se dajejo!

Duh dr. Tomana. Ne bojte se gospa! Dokler se le črnilo preliwa, boj ni nevaren. Sicer pa bo zmaga slovenska, naj bo tih ali unih.

Rešpehtarjova kuharica piše:

Gosp. B. D. v P. (St. V.) Vaša tožba, da so se „fajerberarji“ v vagon tako grdo obnašal, da so šli vsi ldje in tud Vi v drug vagon na prvem štacion, je verjetna. Neverjetno b' blo le to, de b' se bli „fajerberarji“ enkrat voreng avfiral, zato k' mi tega še nismo nikol slišal. Za koga pa ima svojo rištengo, če b' ž njo ne nagajal? Gasit ne gré drgač koker za probo. Kder bote imel kaj pohvaljivga za te iblajtarje, nam pište, bomo prov rad vzel, zato k nam „fajerberarjev“ še ni nobeden hvalil. To b' blo prov kej novga.

Gosp. V. P. v O. Oni imajo pa prav. „Brencelj“ b' res ne menjal zdej ne s prefesarji, ne z deželnim odbornikam, kar

jih je Slobenarjev. Boljš je še na Žabjek bit, koker kakšnemu Piskru avfvartat al pa Kalteneggerji koplemente delat.

Gosp. J. D. v R. Sem sama potrebna, zato sama pišem, da si vender kakšen krajcar lona zaslužim, k' so cajti toko slabi. Potlej pa tud vidte, koko sitna je policija.

Gosp. Š. K. v P. K' so ta zadnja dva platelca pokonfisciral, bi ble Vaše calce toko že fersšetenga. Na gune cajtengo se že noben človk več ne spomni, če so ble glih „strašne.“

Vsim za zamerkat. Pisma in dnar, vse naj se pošilja koker do zdej na redakcijo al vredništvo, ali pa na opravništvo, kar je vse še zmirej na Hauptplac umera 3. — Žabjek je zaklenjen, ne more priftrogar do „Brenceljna“. — Bo vse glih vse voreng.